

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
ผู้ปลูกสับปะรด ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความเชื่อด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงใน ( ) หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริง

1. เพศ ( ) 1 ชาย ( ) 2 หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา

( ) 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ	( ) 2. ประถมศึกษา
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนต้น	( ) 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
( ) 5. อนุปริญญา	( ) 6. ปริญญาตรี
( ) 7. สูงกว่าปริญญาตรี	
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน
5. ครอบครัวของท่านมีรายได้โดยประมาณปีละ.....บาท

6. ท่านประกอบอาชีพปลูกสับปะรดเป็นเวลา.....ปี
7. ท่านมีพื้นที่เพาะปลูกสับปะรดจำนวน.....ไร่
8. ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในการปลูกสับปะรดมาแล้วเป็นระยะเวลา.....ปี
9. ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในไร่สับปะรดโดยเฉลี่ยปีละ.....ครั้ง
10. ประเภทของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. สารเคมีกำจัดวัชพืช
  - 2. สารเคมีกำจัดแมลง / หนอน
  - 3. สารเคมีกำจัดเชื้อรา
  - 4. อื่น ๆ (ระบุ).....
11. ท่านจัดหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมาจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. ซื้อจากร้านค้าในชุมชน
  - 2. ซื้อจากสหกรณ์ตำบล
  - 3. ซื้อจากร้านค้าในตัวอำเภอ
  - 4. ซื้อจากผู้แทนจำหน่ายสารเคมี
  - 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ท่านได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร หรือคำแนะนำเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1. วิทยุ
  - 2. โทรทัศน์
  - 3. หอกระจายข่าว / เสียงตามสาย
  - 4. ญาติ / เพื่อนบ้าน
  - 5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
  - 6. ร้านค้า / ผู้แทนจำหน่ายสารเคมี
  - 7. เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นปลิว ใบโฆษณาสารเคมี
  - 8. อื่น ๆ ระบุ.....

13. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยมีอาการแพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือไม่
- ( ) 1. เคย อาการ(ระบุ).....
- ( ) 2. ไม่เคย
14. ท่านเคยได้รับการตรวจเลือดหาสารพิษตกค้างในร่างกายหรือไม่
- ( ) 1. เคย ( ) 2. ไม่เคย
15. ถ้าเคย ผลการตรวจเลือดหาสารพิษ (ระดับ โคลินเอสเตอเรส) อยู่ในระดับใด
- ( ) 1. ปกติ ( ) 2. ปลดกั้ย
- ( ) 3. มีความเสี่ยง ( ) 4. ไม่ปลดกั้ย

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องถูกเมื่อท่านคิดว่าคำตอบนั้นถูก และลงในช่องผิดเมื่อท่านคิดว่าคำตอบนั้นผิด

รายการ	ถูก	ผิด
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช		
1. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชมีเพียงวิธีเดียว คือ การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชนั้น		
2. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้แก่ สารกำจัดแมลง สารกำจัดวัชพืช สารกำจัดเชื้อรา สารกำจัดหนูและสัตว์แทะ		
3. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกชนิดเป็นอันตรายต่อเกษตรกร ผู้บริโภคนและสิ่งแวดล้อม		
4. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ 2 ทาง คือ ทางปาก และทางตา		
ความรู้ด้านการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช		
5. การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากกว่า 2 ชนิด ทำให้มีประสิทธิภาพในการกำจัดศัตรูพืชได้มากขึ้น		
6. การเพิ่มปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาแมลงหรือวัชพืชคือยาได้		
7. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ผสมแล้วหากใช้ไม่หมด ควรเก็บไว้เพื่อนำไปฉีดพ่นในครั้งต่อไป		
8. วิธีการทำลายภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง คือ การนำไปฝัง		
ความรู้ด้านการป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช		
9. การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน ควรสวมใส่เฉพาะขั้นตอนการฉีดพ่นสารเคมีเท่านั้น		
10. ตำแหน่งที่ยืนฉีดพ่นสารเคมี จะยืนอยู่ในตำแหน่งใดก็ได้ไม่จำกัดทิศทางลม		
11. การเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรเก็บไว้ในสถานที่มิดชิดปลอดภัยและอยู่สูงพ้นมือเด็ก		
12. ภาชนะที่บรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเมื่อใช้หมดแล้วไม่ควรนำมาใส่อาหารหรือน้ำดื่ม		

รายการ	ถูก	ผิด
ความรู้ด้านสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม		
13. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ที่มีระดับพิษรุนแรงมากจะส่งผลให้เกิดการตกค้างในดิน น้ำ และอากาศเป็นเวลานาน		
14. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะปนเปื้อนตกค้างเฉพาะบริเวณที่มีการใช้สารเคมีเท่านั้น		
15. การใช้สารเคมีเป็นสาเหตุทำให้ดินเป็นกรด ขาดความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ		
16. การทิ้งหรือล้างอุปกรณ์การพ่นสารเคมีลงในแหล่งน้ำ มีผลทำให้สัตว์น้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ตายได้		

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความเชื่อด้านสุขภาพ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องทางด้านขวา โดยใช้เกณฑ์การตัดสิน ดังนี้

เห็นด้วยมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเห็น ความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อของท่านมาก

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเห็น ความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อของท่านปานกลาง

เห็นด้วยน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเห็น ความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อของท่านน้อย

รายการ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย
ความเชื่อด้านโอกาสเสี่ยงต่อโรคที่เกิดจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
1. การฉีดพ่นสารเคมีบ่อยๆ ทำให้มีโอกาสได้รับพิษจากสารเคมีมากยิ่งขึ้น			
2. การใช้สารเคมีไม่เป็นอันตราย เพราะร่างกายสามารถทำลายหรือขับสารพิษออกไปได้			
3. การฉีดพ่นสารเคมีถ้าร่างกายไม่มีบาดแผลก็จะไม่เกิดอันตราย			
4. ผู้ที่เกิดอาการแพ้พิษจากสารเคมีมาแล้ว จะมีภูมิคุ้มกันต้านทานป้องกันตนเอง ไม่เกิดอาการแพ้อีก			

รายการ	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย
ความเชื่อด้านความรุนแรงของโรคที่เกิดจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
5. สารเคมีที่มีความเป็นพิษน้อยไม่สามารถสะสมในร่างกายได้			
6. การเกิดพิษจากสารเคมีจะเกิดแบบเฉียบพลันเท่านั้น			
7. พิษจากสารเคมีอาจเป็นสาเหตุให้เป็นโรคอัมพฤต อัมพาตหรือโรคมะเร็ง			
8. อาการเจ็บป่วยจากการใช้สารเคมีสามารถรักษาให้หายขาดได้			
ความเชื่อในประโยชน์ของการป้องกันตนเองจากโรคที่เกิดจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
9. การปฏิบัติตามที่ฉลากระบุทุกครั้งก่อนการใช้สารเคมี ช่วยป้องกันอันตรายจากพิษสารเคมีได้			
10. การใช้อุปกรณ์ป้องกันถึงแม้จะยุ่งยากแต่ก็มีประโยชน์			
11. การกินยาแก้แพ้ก่อนการฉีดพ่นสารเคมีจะป้องกันการเจ็บป่วยจากพิษสารเคมีได้			
12. การอาบน้ำหลังการใช้สารเคมีช่วยลดสารพิษเข้าสู่ผิวหนังได้			
ความเชื่อในอุปสรรคของการป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
13. การอ่านฉลากทุกครั้งก่อนการใช้สารเคมีทำให้ยุ่งยากและเสียเวลา			
14. การซื้ออุปกรณ์ป้องกันสารเคมีมาใช้ เป็นการสิ้นเปลืองเงิน			
15. การสวมหน้ากากปิดปาก ปิดจมูก ทำให้อึดอัดและหายใจไม่สะดวก			
16. การแยกซักเสื้อผ้าที่ใส่ทำงานฉีดพ่นสารเคมีกับเสื้อผ้าอื่น ๆ ไม่เป็นการยุ่งยากและเป็นสิ่งจำเป็น			

ส่วนที่ 4 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางด้านขวา โดยใช้เกณฑ์การตัดสิน ดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง หมายถึง กิจกรรมนั้นได้ปฏิบัติตามทุกครั้ง

ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง หมายถึง กิจกรรมนั้นปฏิบัติตามเกือบทุกครั้ง มากกว่า 90%

ปฏิบัติบ่อย หมายถึง กิจกรรมนั้นได้ปฏิบัติตามอยู่บ่อย ๆ มากกว่า 70%

ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง กิจกรรมนั้นได้ปฏิบัติตามบางครั้งหรือน้อยกว่า 40%

ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมนั้นไม่ได้ปฏิบัติเลย

รายการ	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ เกือบ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อย	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
ขั้นตอนก่อนการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
1. ท่านอ่านฉลากก่อนใช้ และปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในฉลากทุกขั้นตอน					
2. ท่านสวมถุงมือยาง ใส่หน้ากาก ใช้ผ้าปิดปาก ปิดจมูก ขณะเตรียมผสมสารเคมี					
3. ท่านผสมสารเคมีในบริเวณที่โล่งแจ้ง					
4. ท่านผสมสารเคมีหลาย ๆ ชนิดในถังเดียวกัน					
5. ท่านสวมถุงมือยางและใช้ไม้กวนขณะผสมสารเคมี					
6. ท่านเติมน้ำหรือเครื่องดื่มชูกำลังขณะผสมสารเคมี					
7. ท่านตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือก่อนฉีดพ่นสารเคมี					
ขั้นตอนขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
8. ท่านสวมถุงมือยาง และสวมรองเท้าบู๊ต					
9. ท่านสวมเสื้อแขนยาว และกางเกงขายาว					
10. ท่านสวมหมวกหรือใช้ผ้าโพกศีรษะ					
11. ท่านสวมหน้ากาก หรือใช้ผ้าปิดปากและจมูก					
12. ท่านสวมแว่นตา หรือที่ครอบตา					
13. ท่านฉีดพ่นสารเคมีในเวลาอากาศร้อน					
14. ท่านสูบบุหรี่หรือทานอาหารขณะหยุดพักฉีดพ่นสารเคมี					

รายการ	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ เกือบ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อย	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
ขั้นตอนหลังการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
15. ท่านกำจัดสารเคมีที่ผสมแล้วใช้ไม่หมด โดยเททิ้ง ลงดินหรือแหล่งน้ำ					
16. ท่านล้างอุปกรณ์และเครื่องพ่นสารเคมีในแม่น้ำ ลำคลอง หรือบ่อน้ำ					
17. ท่านเก็บสารเคมีและอุปกรณ์ฉีดพ่นไว้ในที่สูงหรือ ที่ลับพ้นมือเด็ก					
18. ท่านทำลายภาชนะที่บรรจุสารเคมีโดยนำไปฝังดิน					
19. ท่านปิดป้ายบอกเตือนถึงวันที่ฉีดพ่นสารเคมีใน บริเวณแปลงที่ฉีดพ่น					
20. ท่านอาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังการใช้สารเคมี					
21. ท่านซักทำความสะอาดเสื้อผ้าชุดที่สวมใส่ฉีดพ่น สารเคมีร่วมกับเสื้อผ้าชุดอื่น					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวจิรภา จำคิด

วัน เดือน ปีเกิด

25 มีนาคม 2513

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยโยนก
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

ปี 2534 – ปี 2545

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5

ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 10 ลำปาง

ปี 2545 – ปี 2555

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง

ปี 2555 – ปัจจุบัน

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved